

H. Kübra Ganbari

**KONUT VE ÇATILI İŞYERİ KİRALARINDA
YENİDEN KİRALAMA YASAĞI (TBK m. 355)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1
1. KONUNUN TAKDİMİ.....	1
2. ARAŞTIRMA PLANI.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM YENİDEN KİRALAMA YASAĞININ TARİHÇESİ, HUKUKİ NİTELİĞİ VE ŞARTLARI

1.1.Yeniden Kiralama Yasağına İlişkin Düzenleme	7
1.1.1. Düzenlemenin İçeriği	7
1.1.2. Düzenlemenin Tarihçesi.....	9
1.1.2.1. Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun Tasarısı ile Kanun ve Uygulaması	9
1.1.2.2. Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun'da ve Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan Yeniden Kiralama Yasağına İlişkin Düzenlemelerin Karşılaştırılması	11
1.1.3. Yeniden Kiralama Yasağına İlişkin Düzenlemenin Niteliği.....	16
1.1.3.1. Kiracıyı Koruma Amacı Gütmesi.....	16
1.1.3.2. Nispi Emredici Nitelikte Olması.....	16
1.1.3.3. Kanundan Doğan Bir Yükümlülüğü Düzenlemesi	17
1.1.3.4. Sözleşme Sonrası Sorumluluktan Ayrılması.....	19
1.2.Düzenlemenin Uygulanmasına İlişkin Şartlar.....	21

1.2.1. Taraflar Arasında Konut veya Çatılı İşyeri Kira İlişkisi Olması.	21
1.2.1.1. Konut.....	22
1.2.1.2. Çatılı İşyeri	24
1.2.1.3. TBK m. 339 Hükümünün Uygulama Alanına İlişkin Diğer Hususlar.....	26
1.2.1.4. TBK m. 355 Hükümünün Diğer Kira Sözleşmelerine Kıyasen Uygulanıp Uygulanmayacağı Meselesi	27
1.2.2. Tahliyenin Belirli Sebeplerle Gerçekleşmesi.....	28
1.2.2.1. Genel Olarak Kira Sözleşmesinin Sona Ermesi	28
1.2.2.2. Konut ve Çatılı İşyeri Kiralarına Dair Özel Sona Erme Sebepleriyle Sözleşmenin Sona Ermesi	30
1.2.2.2.1. Bildirim Yoluyla Kira Sözleşmenin Sona Ermesi	30
1.2.2.2.2. Dava Yoluyla Kira Sözleşmenin Sona Ermesi	32
1.2.3. Kiralananın Tahliyesinin Sağlanması.....	34
1.2.3.1. Kanuni Düzenleme ve Yargı İçtihatları	34
1.2.3.2. Değerlendirme ve Görüşümüz.....	38
1.2.4. Yeni Bir Kira Sözleşmesinin Yapılması	40

İKİNCİ BÖLÜM

YENİDEN KİRALAMA YASAĞINA AYKIRILIK VE YASAĞA DAİR ÖZEL HUSUSLAR

2.1. Gereksinim Amacıyla Tahliye.....	41
2.1.1. Gereksinim Amacıyla Tahliyenin Şartları.....	41
2.1.1.1. Belirli Kişilerin Gereksinim İçinde Olması.....	41
2.1.1.2. Gereksinimin Gerçek ve Samimi Olması	43
2.1.1.3. Süre	45

2.1.2. Yeni Malikin Gereksinimi	46
2.1.2.1. Yeni Malikin Gereksinimi Kavramı	46
2.1.2.2. Yasal Mirasçılardan Yeni Malik Olması ve Sınırlı Aynı Hak Sahiplerinin Durumu	49
2.1.3. Malik Olmayan Kiraya Veren ve Kiraya Veren Olmayan Malikin Gereksinimi.....	51
2.1.4. Tüzel Kişinin Gereksinimi Amacıyla Tahliye	55
2.1.5. Birlikte Mülkiyette Gereksinim Amacıyla Tahliye.....	58
2.2. Yeniden İnşa ve İmar Amacıyla Tahliye	62
2.2.1. Yeniden İnşa ve İmar Amacıyla Tahliyenin Şartları	63
2.2.1.1. Kanunda Öngörülen Faaliyetlerin Gerçekleştirilmesi	63
2.2.1.1.1. Kiralananın Yeniden İnşası.....	63
2.2.1.1.2. Kiralananın İmarı Amacıyla Esaslı Onarımı, Genişletilmesi ya da Değiştirilmesi	64
2.2.1.2. Kiralananın Kullanılmasının İmkânsız Olması	66
2.2.1.3. Yeniden İnşa ve İmar Amacının Gerçekçi Olması ve Projenin Onaylanması.....	67
2.2.1.4. Süre	68
2.2.2. Malik Olmayan Kiraya Veren ve Kiraya Veren Olmayan Malikin Tahliye Talebi.....	69
2.2.3. Kat Mülkiyetine Tabi Yerlerde Yeniden İnşa ve İmar	71
2.2.4. Birlikte Mülkiyete Tabi Yerlerde Yeniden İnşa ve İmar.....	72
2.2.5. Geçici Tahliye ve Yeniden İnşa ve İmar Amacıyla Tahliye ile Bağlantısı.....	75
2.2.5.1. Geçici Tahliye Kavramı.....	75
2.2.5.2. Geçici Tahliye Kavramı ve Yeniden İnşa ve İmar ile Bağlantısı	76
2.2.6. Yeniden İnşa ve İmar Amacıyla Tahliyenin Hükümleri	78
2.2.6.1. Yeniden İnşa ve İmar Gerçekleşmemesi	78
2.2.6.2. Yeniden İnşa ve İmarın Kiraya Veren ile Kiracı Arasındaki Hukuki İlişkiye Etkileri.....	80

2.2.6.2.1. Yeniden İnşa ve İmar Amacıyla Tahliyede Bildirim ve Öncelik Hakkı	80
2.2.6.2.2. Gereksinim Amacıyla Tahliyede Bildirim ve Öncelik Hakkı	82
2.3. Yeniden Kiralama Yasağında Haklı Sebep	83
2.3.1. Haklı Sebep Kavramı	83
2.3.2. Haklı Sebebin İspatı	84
2.3.3. Haklı Sebep Örnekleri	85
2.4. Yeniden Kiralama Dışındaki Durumların Yasak ile Bağlantısı	87
2.4.1. Kiralananın Boş Bırakılması	87
2.4.2. Kiralananın Kira Dışında Yollarla Başkalarına Tahsis Edilmesi	88
2.4.3. Yeniden İnşa ve İmar Faaliyetlerinin Uzaması ile Öncelik Hakkının Ötelenmesi	90

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YENİDEN KİRALAMA YASAĞININ YAPTIRIMI OLARAK TAZMİNAT VE ZAMANAŞIMI İLE USULİ İŞLEMLER

3.1. Yeniden Kiralama Yasağına Aykırılığın Yaptırımı	93
3.1.1. Maddi Tazminat	93
3.1.1.1. Tazminatın Hukuki Niteliği	96
3.1.1.1.1. Tazminatın Hukuki Niteliğine Dair Görüşler	96
3.1.1.1.2. Değerlendirme ve Görüşümüz	97
3.1.1.2. Tazminatın Miktarı	98
3.1.1.2.1. Genel Düzenleme	98
3.1.1.2.2. Kira Bedeli Kavramı	98
3.1.1.2.3. Tazminat Miktarının Belirlenmesi	100
3.1.1.2.4. Götürü Miktarın Üzerindeki Diğer Tazminat Taleplerinin Durumu	101

3.1.1.3. Tazminat Talebine İşletilecek Faiz	105
3.1.2. Manevi Tazminat	106
3.1.3. Tarafların TBK m. 355 Hükmüne Dair Anlaşmalarının Anlamı	107
3.1.3.1. Borçlar Hukuku Çerçevesinde Yapılan Sözleşmeler	107
3.1.3.1.1. Tahliye Öncesinde Yapılan Sözleşmeler...	107
3.1.3.1.2. Tahliye Sonrasında Yapılan Sözleşmeler..	109
3.1.3.2. Arabuluculuk Sürecinde Düzenlenen Anlaşma Belgesi.....	110
3.2. Tazmin Edilecek Zararın ve Miktarının İspatı.....	110
3.3. Zararı Tazmin ile Yükümlü Kişi.....	112
3.3.1. Kiraya Veren Malik Olduğu Hallerde	112
3.3.2. Birlikte Mülkiyette Zararı Tazminle Sorumlu Kişi	113
3.3.3. Kiraya Veren Malik Olmadığı Hallerde	115
3.3.4. Üçüncü Kişinin (Yeni Kiracının) Durumu.....	116
3.4. Yeniden Kiralama Yasağına Dair Davaların Usul Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	117
3.4.1. Görevli Mahkeme.....	117
3.4.2. Yetkili Mahkeme	119
3.4.3. İspat	119
3.4.3.1. İspat Yüğü ve İspatı Gereken Hususlar	119
3.4.3.2. Kusurun İspatı.....	122
3.4.4. Arabuluculuk.....	123
3.4.4.1. Zorunlu ve İhtiyari Arabuluculuk Kavramları.....	123
3.4.4.2. Zorunlu Arabuluculuğun Yeniden Kiralama Yasağı ile Bağlantısı	125
3.5. Yeniden Kiralama Yasağına Dair Davaların Tabi Olduğu Zamanaşımı	126
SONUÇ	129
KAYNAKÇA.....	133